

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/316/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2312206560
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2312206560.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobkyne: A. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/XX, zastúpenej AK.: JUDr. Marcel Blažo, so sídlom Bratislava, Za kasárňou 1, proti žalovanému: P. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom P., G. V. XXXX/X, zastúpeného AK: JUDr. Ľudovít Földes, so sídlom Bratislava, Domašská 11, P.O.BOX 21, o zaplatenie 12.600,- Eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 23C/102/2012-523 zo dňa 9. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyni **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 8.450,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom konanie v časti 4.150,- Eur zastavil, III. výrokom žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania, IV. výrokom priznal štátu proti žalobkyni a žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 137 ods. 1, § 142 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, s poukazom aj na procesné ustanovenia § 124, § 145 ods. 2, § 146 ods. 1, 2, § 256, 255 ods. 2, 262 ods. 1, čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie právne uzavrel, že v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva je možné vyporiadať aj to, čo strany investovali, resp. vložili do kúpy spoločnej nehnuteľnosti, t.j. čím sa pričínili o jej nadobudnutie. Takýto nárok - rozdiel medzi náhradou za spoluvlastnícky podiel a sumou investície - predstavuje neoprávnený majetkový prospech toho, ktorý sa obohatil z dôvodu, ktorý odpadol. Povinnosť uhradiť bezdôvodné obohatenie z titulu zhodnotenia podielu neinvestujúceho spoluvlastníka vzniká totiž až momentom zániku podielového spoluvlastníctva. Toto majetkové právo sa premlčuje v súlade s § 107 Občianskeho zákonníka. Medzi stranami nebolo sporné, že dohodnutá kúpna cena za byt bola 40.000,- Eur, suma 31.700,- Eur bola uhradená predávajúcim z úveru, ktorý záväzok si zobrala výlučne žalobkyňa na základe úverovej zmluvy. Spornou skutočnosťou bolo či žalovaný investoval do kúpnej ceny bytu sumou 6.500,- Eur alebo 8.300,- Eur nad rámec sumy vyplatennej predávajúcim z úveru vo výške 31.700 Eur. Z výpovede svedkyne M. B. vyplynulo, že kupujúci obdržal kúpnu cenu najviac vo výške 38.200,- Eur, keď tvrdila, že časť bola predávajúcim vyplatená z úveru a tiež, že im bola vyplatená cena nižšia ako dohodnutá o čiastku 1.800,- Eur. Strany sa nedohodli na vyporiadaní vyššej investície žalobkyne. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ak tvrdil, že vynaložil sumu 8.300,-Eur k nadobudnutiu spoločnej veci. Poukázal na výpis z účtu, z ktorého vyplýva výber peňažných prostriedkov v sume 10.000,- Eur z jemu poukázaných úverových

prostriedkov (č.l. 118 a nasl.), avšak ani z jedného listinného dôkazu nevyplýva, že tieto prostriedky investoval do nadobudnutia bytu. Okresný súd vyhodnotil, že žalovaný investoval do nadobudnutia bytu sumou 6.500 Eur, a túto skutočnosť žalobkyňa nespochybňovala. Podielové spoluvlastníctvo strán k bytu bolo právoplatne zrušené k 24.11.2016. Byt bol prikázaný žalobkyni, táto bola zaviazaná zaplatiť žalovanému sumu 14.950,- Eur ako náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel. Strany sa nedohodli na vyporiadaní vyššej investície žalobkyne, teda ich investícia do spoločnej veci by mala byť v rozsahu zodpovedajúcom ich spoluvlastníckym podielom na spoločnej veci. Žalobkyni na základe uvedeného vznikol nárok voči žalovanému na širšie vyporiadanie toho, čo investovala navyiac oproti žalovanému do nadobudnutia bytu, ktorý nárok vypočítal v zmysle žaloby ako rozdiel medzi náhradou 14.950,- Eur (polovica všeobecnej hodnoty bytu) - 6.500,- Eur. Toto právo nie je premičané, nakoľko bolo uplatnené v rámci konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takýto nárok vzniká až zánikom podielového spoluvlastníctva. Žalovaný namietal, že žalobkyňa znehodnotila byt opierajúc sa o výpočet hodnoty podielu v znaleckých posudkoch produkovaných v konaní. Žalobkyňa sa bránila, že žalovaný sa nepodieľal na nákladoch spojených s užívaním nehnuteľnosti. Stanovenie ceny znalcami bolo nezávislé od posúdenia pričinenia sa žalobkyne či žalovaného, ale vychádzalo z kritérií stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností, preto uvedená argumentácia nič nemení na povinnosti uloženej žalovanému.

4. Okresný súd poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/253/2012 zo dňa 28.5.2014, rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 10C/69/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/46/2014, uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 204/2010, rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co/147/2011.

5. Ďalej konštatoval, že podaním zo dňa 12.3.2018 zobrala žalobkyňa žalobu v časti sumy 4.150,- Eur späť s čím žalovaný vyjadril nesúhlas, nakoľko mal za to, že žalobkyňa zmenila žalobu a prvýkrát žiadala o vydanie bezdôvodného obohatenia až v tomto podaní, výslovne označila svoj procesný úkon ako čiastočné späťvzatie žaloby až v podaní doručenom dňa 24.5.2018. S poukazom na § 124 Civilného sporového poriadku okresný súd podanie žalobkyne zo dňa 12.3.2018 posúdil ako čiastočné späťvzatie a nie ako zmenu žaloby i keď je pravda, že žalobkyňa zmenila spôsob výpočtu žalovanej sumy (pôvodne vychádzala z kúpnej ceny bytu, v súčasnosti z jeho všeobecnej hodnoty) a právnu kvalifikáciu, ktorá je na posúdení súdu, ale zotrvala na rovnakom skutkovom základe, žiadajúc o širšie vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zohľadňujúc jej investíciu do spoločnej nehnuteľnosti. Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Dôvod, pre ktorý žalovaný nevyjadril súhlas s čiastočným späťvzatím, že v danom prípade žalobkyňa zmenila žalobu, nie je vážnym dôvodom, pre ktorý by súd konanie v predmetnej časti nezastavil a o veci konal. Žalovaný neuviedol žiadny dôvod, pre ktorý má záujem, aby o danej časti nároku ďalej okresný súd konal, preto konanie v navrhnutom rozsahu zastavil.

6. V súvislosti s náhradou trov konania okresný súd uzavrel, že žiadna zo strán nebola v konaní úspešná v celom rozsahu (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 10/2012). Žalobkyňa sa žalobou domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva s tým, že byt a pôvodne aj garáž budú prikázané do jej vylúčeného vlastníctva. Tiež žiadala od žalovaného zaplatať polovicu výdavkov súvisiacich s užívaním bytu a vrátenie všetkých kľúčov, v ktorej časti zobrala žalobu späť a konanie bolo v tejto časti zastavené. Žalovaný súhlasil s prikázaním nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobkyne a žiadal (vzájomným návrhom), aby bola žalobkyňa zaviazaná k úhrade náhrady, ktorú sumu následne v konaní menil (najprv rozšíril nárok, potom zobral z časti späť), a to s ohľadom na výsledky znaleckého dokazovania. Žalobkyňa v priebehu konania zobrala žalobu čiastočne späť aj v časti vyporiadania garáže (konanie v tejto časti zastavené) a uplatnila nárok z titulu širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Žalobkyňa bola úspešná v odvolacom konaní ohľadne odmietnutého podania v časti širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva a ďalej okresný súd konal o nároku 12.600,- Eur. Ohľadne tohto nároku bola žalobkyňa úspešná, ale v tomto ohľade žalobkyňa správne ustálila výšku nároku až podaním zo dňa 12.3.2018, vo zvyšnej časti 4.150,- Eur zobrala žalobu späť. Žalobkyňa bola úspešná vo výroku, ktorým súd prikázal byt do jej výlučného vlastníctva (snažila aj o mimosúdne urovanie č.l. 145) a v časti odvolania ohľadne nároku na širšie vyporiadania. Späťvzatie žaloby a následné zastavenie konania v predmetných častiach je nutné pripísať zavineniu žalobkyne. Vzhľadom k tomu, že stanovenie všeobecnej hodnoty bytu bolo závislé od znaleckého dokazovania, okresný súd pri rozhodovaní o základe nároku na náhradu trov konania nepripísal čiastočné späťvzatie vzájomnej žaloby zavineniu žalovaného, a teda v časti peňažnej náhrady za spoluvlastnícky podiel je nutné pripísať

úspech žalovanému. Obe strany boli čiastočne úspešné, preto okresný súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (III. výrok).

7. Náklady na znalecké dokazovanie nariadené v konaní boli hradené z časti z preddavku zloženého žalobkyňou a z časti z prostriedkov štátu, nakoľko žalovaný nezložil preddavok na trovy dôkazu. Súd v zmysle čl. 4 ods. 2 v spojení s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku o náhrade trov konania rozhodol vzhľadom na čiastočný úspech oboch strán IV. výrokom.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorým navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že žalobkyňa nie je aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko nadobudnutím spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti žalovaného ako vlastníka, nedošlo k úbytku v majetkovej sfére žalobkyne, preto ani k vzniku obohatenia na strane žalovaného (poukaz na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/204/2010). Žalovaný predmetný spoluvlastnícky podiel nadobudol od predávajúceho, t. j. inej osoby ako žalobkyňa, po zaplatení kúpnej ceny podľa dodatku ku Kúpnej zmluve v sume 8.300,-Eur. Pred vznikom spoluvlastníckeho vzťahu medzi podielovými spoluvlastníkmi nemôže dôjsť k zhodnoteniu spoluvlastníckeho podielu jedným zo spoluvlastníkov, spoluvlastníckeho podielu druhého spoluvlastníka investíciami jedného z podielových spoluvlastníkov do kúpy svojho spoluvlastníckeho podielu. Súd prvej inštancie poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/204/2010, podľa ktorého k zhodnoteniu spoluvlastníckeho podielu jedného z spoluvlastníkov investíciami druhého spoluvlastníka môže dôjsť až po vzniku podielového spoluvlastníctva, teda spoluvlastníckeho vzťahu medzi nimi, to však nie je tento prípad. Okresný súd priznal žalobkyni žalovanú sumu titulom bezdôvodného obohatenia, získaného z právneho dôvodu, ktorý odpadol tvrdiac, že zaplatením okresným súdom určenej náhrady podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalovanému v sume 14.950,- Eur, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Poukázal na rozhodnutie č. 43/1997, podľa ktorého „Primeranou náhradou pri vyporiadaní zrušeného podielového spoluvlastníctva (§ 142 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka) je príslušný podiel všeobecnej ceny veci“, pričom z tejto náhrady nie je možné odpočítať ani započítať do tejto náhrady žiadne iné prípadné nároky. Medzi stranami ako podielovými spoluvlastníkmi neexistoval žiadny spoločný záväzok vzniknutý v súvislosti s nadobudnutím veci, teda bytu ako celku podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, že by mali zaplatiť kúpnu cenu spoločne a nerozdielne predávajúcim, a že by žalobkyňa od žalovaného ako jedného z podielových spoluvlastníkov mohla žiadať zaplatenie kúpnej ceny aj za spoluvlastnícky podiel, ktorý kúpila do svojho výlučného vlastníctva. Na kúpu svojho spoluvlastníckeho podielu si sama žalobkyňa zobrala úver v banke, pričom žalovaný nebol ručiteľom ani účastníkom tejto úverovej zmluvy. Medzi stranami neexistovala žiadna dohoda, že by žalovaný mal zaplatiť časť úveru žalobkyne. Z tohto dôvodu nemohol vykonať ani okresný súd širšie vyporiadanie podielového spoluvlastníctva medzi stranami (poukaz na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/253/2012). Súd prvej inštancie nesprávne právne použil na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle § 149, § 150 Občianskeho zákonníka, ktoré slúžia na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva medzi manželmi. Okresný súd v odôvodnení rozsudku tvrdí, že spoluvlastníctvo vyporiadal podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak vzhľadom na skutkový a právny stav žalovaný tvrdí, že keď zohľadnil počiatočnú investíciu žalobkyne do kúpy jej spoluvlastníckeho podielu vo vyššej výške, než aká bola skutočná jeho cena, vyhodnotila ako zhodnotenie spoluvlastníckeho podielu žalovaného s touto jej počiatočnou investíciou. Poukázal na to, že žalobkyňa sa o tom, že vynaložila finančnú čiastku na nákup svojho spoluvlastníckeho podielu vedela už v roku 2012, ako aj o tom, že žalovaný zaplatil za svoj spoluvlastnícky podiel nižšiu sumu, pričom svoj domnelý nárok si uplatnila až podaním zo dňa 12.3.2018. Napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Okresný súd zastavil čiastočne konanie podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku v rozpore s § 146 ods. 2 Civilného sporového poriadku, čím žalovaného obral o jeho procesné práva. Nejednalo sa o čiastočné späťvzatie v sume 4.145,- Eur, keďže žalobkyňa tento svoj návrh zo dňa 12.3.2018 neoznačila ako späťvzatie, ale išlo o zmenu žaloby podľa § 140 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keďže si uplatnila iný nárok, a to vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 8.450,- Eur. Žalovaný bol úspešný vo väčšej časti konania, preto rozhodnutie o náhrade trov konania nie je v súlade s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

9. Žalobkyňa odvolanie nepodala k odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila a uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, náležite odôvodnený, navrhla rozsudok potvrdiť. Žalovaný namietal

aktívnu legitímáciu žalobkyne tým, že účelovo uplatnený nárok prezentuje ako nárok z bezdôvodného obohatenia, resp. aj ako nárok na zaplatenie časti úveru žalobkyne. Nárok žalobkyne je však stále iba nárokom, ktorý súvisí s vyporiadanim podielového spoluvlastníctva a vzniká až titulom zrušenia podielového spoluvlastníctva a daným momentom (až) nadobúda z právneho hľadiska charakter bezdôvodného obohatenia, či inak neoprávneného majetkového prospechu. Nie je pravdou, že účelové tvrdenie žalovaného, že by v danom prípade žalobca a žalovaný každý zvlášť kúpili podiely na predmetnej nehnuteľnosti - byte, že by sa stali podielovými spoluvlastníkmi každý nezávisle a prostredníctvom samostatných kúpnych zmlúv na jednotlivé podiely na predmetnej nehnuteľnosti - byte a ďalej, že by si žalobkyňa voči žalovanému uplatňovala nárok na zaplatenie časti úveru na zaplatenie kúpnej ceny predmetnej nehnuteľnosti - bytu. Žalovaný rozsudku súdu prvej inštancie vytýka, že okresný súd údajne žalobkyňu priznal započítanie súdom priznanej náhrady za prikázanie podielu do vlastníctva žalobcu v rámci rozhodnutia o vyporiadani podielového spoluvlastníctva v užšom zmysle voči sume 8.450,- Eur, ktorá však bola priznaná plne v súlade s právnymi predpismi a judikatúrou ako samostatný nárok titulom vyporiadania podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle. Tvrdenie o nesprávnom použití § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka je v rozpore s obsahom odôvodnenia rozsudku, keď uvedené ustanovenia toto neobsahuje. Okresný súd zaviazal žalovaného k vydaniu neoprávneného majetkového prospechu z dôvodu, ktorý odpadol, pretože podielové spoluvlastníctvo bolo zrušené, a to v súvislosti so zhodnotením spoluvlastníckeho podielu (rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 10C/69/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/239/2011 a sp. zn. 4Co/46/2014). Okresný súd o nároku rozhodol samostatným výrokom, t.j. nezapočítal ho voči priznanej náhrade (poukaz rozhodnutia NS SR 6Cdo/204/2010; R/46/1991; Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/147/2011). Nárok žalobkyne predstavuje nárok na vydanie neoprávneného majetkového prospechu v súvislosti s nadobudnutím spoluvlastníckeho podielu bytu žalovaným, teda prospechu vo výške zhodnotenia podielu druhého spoluvlastníka v súvislosti so zánikom podielového spoluvlastníctva, ktoré sa premlčuje v dvojročnej premlčacej dobe podľa § 107 Občianskeho zákonníka od zániku tohto spoluvlastníctva, t.j. od právoplatnosti výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorými bolo zrušené a vyporiadané podielové spoluvlastníctvo strán. Povinnosť uhradiť bezdôvodné obohatenie z titulu zhodnotenia podielu neinvestujúceho spoluvlastníka vzniká až momentom zániku podielového spoluvlastníctva a tento výrok je závislý od právoplatnosti výroku o vyporiadani (zániku) podielového spoluvlastníctva a teda žalobkyňa mala právo (čiže aj aktívnu legitímáciu) uplatniť si nároky v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva, teda uplatniť si samostatnou žalobou voči druhému spoluvlastníkovi po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva v užšom zmysle, alebo už aj v rámci konania o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva, ako to žalobca vykonal v prejednávacom prípade. Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nemôže byť neprimerané a najmä nemôže založiť neoprávnený majetkový prospech jedného zo spoluvlastníkov, v tomto prípade žalovaného (nemôže byť vykonané v rozpore s dobrými mravmi).

10. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovaného sa žalovaný vyjadril a uviedol, že žalobkyňa sa odvoláva na rozhodovaciu činnosť súdov nižšej inštancie, nejde však o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. V danej veci žalobkyňa prvýkrát predložila návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle až v podaní označenom OPRAVA A DOPLNENIE NÁVRHU doručeného dňa 27.10.2015 (po uplynutí 3 rokov a 7 mesiacov od podania žaloby), keď v bode III. žiadala o širšie vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 MCdo 12/2011 a vzniesol hmotnoprávnu námietku premlčania nároku žalobkyne, ak by sa jednalo o majetkové právo žalobkyne na zaplatenie peňažnej sumy v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva v prípade zhodnotenia spoluvlastníckeho podielu v dôsledku jej investície, ktoré sa premlčí podľa § 101 Občianskeho zákonníka v 3 ročnej lehote od vynaloženia investície, pričom žalobkyňa ho uplatnila až po 3 rokoch a 7 mesiacoch. Alebo by mohlo ísť právo žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré by mohla uplatňovať investujúci spoluvlastník už za trvania spoluvlastníckeho vzťahu, ktoré právo sa premlčí do 2 rokov odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k neoprávnenému obohateniu a kto sa na jeho úkor neoprávnené obohatil podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Hmotnoprávnymi námietkami o premlčaní prípadného nároku žalobkyne podľa § 101 alebo 107 Občianskeho zákonníka sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí vôbec nezaoberal. Súd nemá právo zasahovať dodatočne pri vyporiadani podielového spoluvlastníctva do obsahu zmluvy, ktorú jej účastníci platne uzatvorili, a naopak sa má v zmysle zákona držať zásad platných pri vyporiadani podielového spoluvlastníctva obsiahnutých v § 142 Občianskeho zákonníka. Priznanie sumy 8.450,- Eur žalobkyňu z titulu širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva nemá

oporu v zákone, ani vo vykonanom dokazovaní, je v rozpore s ust. § 142 Občianskeho zákonníka, predstavovalo by bezdôvodné obohatenie na strane žalobkyne. Aj keď ustanovenia § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka nie sú výslovne v napadnutom rozsudku uvedené, ide v rozhodnutí o analogické arbitrárne použitie týchto ustanovení na vyporiadanie BSM, ktoré použil nesprávne okresný súd. Ak by okresný súd postupoval v zmysle zákona § 142 Občianskeho zákonníka, nemohol priznať žalobkyňi nárok z titulu vyporiadania podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle, nakoľko žalobkyňa nepreukázala, že by počas trvania podielového spoluvlastníctva došlo na jej strane k vzniku takéhoto nároku, alebo by takýto jej prípadný nárok v dobe uplatnenia na súde nebol by už premlčaný (poukaz na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/253/2012).

11. Prvým rozsudok súd prvej inštancie I. výrokom zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie P. a to byt č. X nachádzajúci sa na poschodí X, vchod X, bytového domu so súpisným číslom XXX na parcele registra "C" parc. č. 734/50 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 369 m² s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na spoluvlastníckom podiele na pozemku v podiele 9220/100 000 - in v pomere k celku a nebytový priestor č. X nachádzajúci sa na poschodí X, vchod X bytového domu so súpisným číslom XXX na parcele registra "C" parc. č. 734/50 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 369 m² s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckemu podielu na pozemku v podiele 2260/100 000 - in v pomere k celku, II. výrokom predmetné nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne, III. výrokom uložil žalobkyňi zaplatiť žalovanému 14.950,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, IV. výrokom podanie žalobkyne v časti širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva odmietol, V. výrokom konanie v časti žaloby žalobkyne o zapltenie polovice výdavkov súvisiacich s užívaním bytu a vrátenie všetkých kľúčov zastavil, VI. výrokom konanie v časti vzájomného návrhu žalovaného o zapltenie 5.350,- Eur zastavil, VII. výrokom rozhodol o trovách konania tak, že o nich rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Predmetný rozsudok (okrem IV. výroku) nadobudol právoplatnosť dňa 24. 11. 2016.

12. Uznesením č. k. 9Co/96/2016-357 zo dňa 18. júla 2017 I. výrokom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti, ktorou súd prvej inštancie podanie žalobkyne v časti širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva odmietol (IV. výrok) zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, II. výrokom konanie o vypratanie garáže zastavil. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie povinnosť prejednať nárok žalobkyne na zapltenie sumy 12.600,- Eur, vykonať náležité dokazovanie a potom vo veci rozhodnúť, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, tieto posúdi z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení, pričom rozhodnutie náležite odôvodni v súlade s § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

13. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom rozsahu vecne nesprávny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie podľa § 387 CSP.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobe vyhovel (zaplatiť sumu 8.450,- Eur), II. výrokom konanie v časti 4.150,- Eur zastavil, III. výrokom žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania, IV. výrokom priznal štátu proti žalobkyni a žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

16. Odvolateľ v odvolaní namietal, že nesúhlasí s právnou kvalifikáciou súdu prvej inštancie, že v danom prípade sa nejedná o nárok nie je možné vyporiadať v konaní o vyporiadenie podielového spoluvlastníctva a nie je ho možné zahrnúť v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Je toho názoru, že žalobkyňa nemá aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby.

17. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku (aj rozsahu napadnutého rozsudku). Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť v napadnutom rozsahu a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi, ktorý vo svojom odvolaní neuvádza žiadne nové podstatné skutkové či právne argumenty než tie, ktoré uviedol už pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi náležite vysporiadal.

18. Vzhľadom na to, že odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania a dôvodom pre čiastočnú zmenu napadnutého rozsudku je len právne posúdenie preukázania nároku uplatneného žalobou, odvolací súd nepovažoval za potrebné a účelné na prejednanie odvolania nariaďovať pojednávanie, keď si to nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

19. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

20. Kúpna zmluva má charakter konsenzuálnej odplatnej zmluvy, na základe ktorej vzniká synalagmatický záväzkový právny vzťah medzi predávajúcim a kupujúcim. Účelom kúpnej zmluvy je prevod vlastníckeho práva na kupujúceho. Kúpna zmluva zaväzuje predávajúceho k tomu, aby kupujúcemu odovzdal vec a zaobstaral mu ku kúpenej veci vlastnícke právo a kupujúci je naproti tomu zaviazaný, aby zaplatil kúpnu cenu. V prípade, že predmetom kúpy je nehnuteľná vec, nadobúda sa vlastníctvo k nej vkladom do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 162/1995 Z. z. Kúpna cena je odplata za predmet kúpy stanovená v peniazoch a vyjadrujúca ekvivalent výmeny vecí, práv a iných majetkových hodnôt za peniaze. K určeniu kúpnej ceny najčastejšie dochádza určením výšky kúpnej ceny určitou sumou peňazí. Výška kúpnej ceny sa určuje dohodou, pokiaľ zmluvná voľnosť nie je obmedzená právnym predpisom. Kúpnu cenu možno na základe dohody zaplatiť jednorazovo alebo v splátkach.

21. Zmluvná voľnosť je právny princíp umožňujúci zmluvným stranám upraviť si vzájomné pomery tak, aby to čo najlepšie vyhovovalo ich potrebám a záujmom. Preto i sústava objektívneho záväzkového práva ponecháva účastníkom zmluvných vzťahov pomerne veľkú voľnosť pri zmluvnej úprave vzájomných práv a povinností. Zodpovedá to ústavnému princípu autonómie konania subjektov práva (čl. 2 ods. 3 ústavy), ktorý vytvára priestor pre čo najširšie uplatnenie sebarealizácie jednotlivca pri uspokojovaní jeho právom chránených potrieb a záujmov v demokratickej spoločnosti. Právo v tejto sfére plní iba korekčnú a preventívnu funkciu voči takej zmluvnej úprave vo vzájomných vzťahoch súkromno-právnych subjektov, ktorá by s ohľadom na všeobecne akceptované morálne, mravné i etické hodnoty spoločnosti nespravodlivo zvýhodnila, resp. znevýhodnila niektorého z kontrahentov.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že (Budúcou) Kúpno-predajnou zmluvou zo dňa 19.11.2011 (na čl. I. 119) sa budúci predávajúci: M. B. a V. B. a budúca kupujúca sa dohodli na prevode nehnuteľností označených v článku I. za kúpnu cenu 31.700,- Eur zmysle článku III. (vyplatená z hypotekárneho úveru kupujúcej). Dodatkou ku kúpnej zmluve zo dňa 19.11.2011 (na čl. I. 122) sa budúci predávajúci: M. B. a V. B. a

budúca kupujúca sa dohodli v článku 1, že po prevode čiastky 31.700,- Eur na účet uvedený v kúpno-predajnej zmluve, im dodatočne do 30 pracovných dní bude vyplatená dlžná suma 8.300,- Eur na účet alebo priamo do rúk predávajúceho. (Budúcou) kúpno-predajnou zmluvou zo dňa 24.11.2011 (na čl. 6) sa budúci predávajúci: M. B. a V. B. a budúca kupujúca sa dohodli na prevode nehnuteľností označených v článku I. za kúpnu cenu 31.700,- Eur zmysle článku III. (vyplatená z hypotekárneho úveru kupujúcej A. F.). Dodatkom ku kúpno-predajnej zmluve zo dňa 24.11.2011 (na čl.124) sa budúci predávajúci: M. B. a V. B. a budúca kupujúca: A. F. sa dohodli na prevode nehnuteľností označených v článku I., ktorú nadobudne kupujúca A. F. spolu s P. Q. v pomere každý 1, článok III. zostáva v platnosti, financovanie kúpy nehnuteľností zabezpečí výlučne a len kupujúca A. F. prostredníctvom hypotekárneho úveru. Správa katastra Galanta číslo: V-3868/2011-1 zo dňa 5.1.2012 rozhodla, že o prerušení katastrálneho konania na dobu 30 dní od doručenia rozhodnutia za účelom odstránenia nedostatkov návrhu na vklad vlastníckeho práva okrem iného vynechania v zmluve budúci predávajúci a budúci kupujúci, uvedeným ako kupujúceho aj P. Q., ktorý musí zmluvu aj podpísať. Dodatkom ku kúpno-predajnej zmluve zo dňa 17.1.2012 (na čl.10) sa predávajúci: M. B. a V. B. a kupujúci: A. F. a P. Q. dohodli na prevode nehnuteľností označených v článku I., ktorú nadobudnú kupujúci do podielového spoluvlastníctva, každý s podielom 1 za kúpnu cenu 31.700,- Eur zmysle článku III. (vyplatená z hypotekárneho úveru kupujúcej). Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX (na čl. 399) je zapísaná A. F. ako vlastníctva v spoluvlastníckom podiele 1 k predmetného bytu pod V 3868/2011 a zapísaný P. Q. podiele 1 k predmetného bytu pod V 3868/2011.

23. Podľa § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vypořiadaní, ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná.

24. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vypořiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

25. Z vyššie uvedenej zákonnej úprava vyplýva, že so zrušením podielového spoluvlastníctva je nerozlučne spojené vypořiadanie spoluvlastníkov, ktorých práva boli zrušením spoluvlastníctva dotknuté. Zmyslom vypořiadania spôsobom podľa § 142 ods. 1 vety tretej Občianskeho zákonníka nie je len poskytnutie primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel, ale vyriešenie všetkých vzťahov, ktoré sa vytvorili medzi podielovými spoluvlastníkmi v súvislosti s existenciou podielového spoluvlastníctva. So zreteľom na to sa toto vypořiadanie vykonáva ako vypořiadanie v širšom slova zmysle, v rámci ktorého sa prihliada aj k tomu, či a do akej miery ten-ktorý spoluvlastník zhodnotil spoločnú nehnuteľnosť investíciami, príp. iným spôsobom.

26. Vypořiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom slova zmysle je možné vykonať na základe žaloby (§ 132 CSP) alebo vzájomného návrhu (§ 147 CSP). O žalobne (vzájomnej žalobe) požadujúcom zaplataenie určitej čiastky z dôvodu širšieho vypořiadania je však vždy treba rozhodnúť samostatným výrokom rozsudku, nielen v rámci náhrady za spoluvlastnícky podiel a to z dôvodu, že pohľadávka z dôvodu zaplataenia náhrady za spoluvlastnícky podiel vzniká až na základe právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

27. Pri vypořiadaní zrušovaného podielového spoluvlastníctva, ktoré súd vypořiadava podľa § 142 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka, ako vypořiadanie v širšom zmysle strany sporu, ide buď o majetkové právo investujúceho spoluvlastníka uplatňované voči spoluvlastníkovi podľa ust. § 137 ods. 1, § 139 Občianskeho zákonníka, alebo o právo na vydanie neoprávneného majetkového prospechu, ktoré uplatňuje investujúci spoluvlastník za trvania spoluvlastníckeho vzťahu alebo na vydanie neoprávneného majetkového prospechu vo výške zhodnotenia podielov ostatných spoluvlastníkov.

28. V danom prípade je odvolací súd tohto názoru, že v prvom rade je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že pod vypořiadaním podielového spoluvlastníctva je potrebné rozumiť také vypořiadanie, ktoré definitívne vyrieši vnútorné majetkové vzťahy spoluvlastníkov týkajúce sa ich práv a povinností vo vzťahu k ich doterajším a novovzniknutým podielom. To však neznamená, že

súd je povinný vo väzbe na zrušenie podielového spoluvlastníctva svojím autoritatívnym rozhodnutím vyporiadať všetky vzťahy súvisiace so spoluvlastníckom vzťahom. Má iba povinnosť rozhodnúť o vyporiadaní samotných podielov. Na druhej strane je v záujme istoty právnych vzťahov a v neposlednom rade aj v záujme spoluvlastníkov, pokiaľ možno definitívne vyporiadať všetky vzťahy, ku ktorým došlo v súvislosti a v priebehu trvania podielového spoluvlastníctva, teda vyporiadať napríklad aj investície jedného z podielových spoluvlastníkov do spoločnej veci a z toho vyplývajúce bezdôvodné obohatenie. Preto aplikačná prax pripúšťa aj širšie vyporiadanie týchto vzťahov. Ak sa vyporiadanie týka vyporiadania vzťahov iba vo väzbe na výšku podielov spoluvlastníkov, takéto vyporiadanie súdna prax označuje ako vyporiadanie v užšom zmysle. Ak sa však vyporiadanie týka aj iných vzťahov, ako samotných podielov, takéto vyporiadanie označuje súdna prax ako vyporiadanie v širšom zmysle.

29. Pokiaľ počas existencie spoluvlastníctva niektorý zo spoluvlastníkov vynaložil investície na spoločnú vec, má voči ostatným spoluvlastníkom právo na náhradu za vynaložené investície v rozsahu zodpovedajúcom ich spoluvlastníckym podielom na spoločnej veci. Takýto nárok na zaplatenie náhrady si investujúci spoluvlastník môže uplatniť aj v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v rámci tzv. vyporiadania v širšom zmysle. Nevyhnutnou podmienkou, aby sa súd mohol takýmto nárokom zaoberať je však jeho riadne uplatnenie návrhom alebo vzájomným návrhom so všetkými náležitosťami. O takomto nároku je potrebné rozhodnúť samostatným výrokom; je vylúčené vykonať jeho zohľadnenie v rámci rozhodovania o náhrade za spoluvlastnícky podiel (R 46/1991). Počas konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva si spoluvlastník, ktorému je ukladaná povinnosť zaplatiť druhému spoluvlastníkovi primeranú náhradu za vyporiadavané nehnuteľnosti, nemôže proti takémuto nároku spoluvlastníka započítať iný majetkový nárok. Súd v týchto súvislostiach ani nemôže znížiť peňažnú náhradu s poukazom na dobré mravy. Je tomu tak preto, že rozhodnutie súdu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva má konštitutívnu povahu a zakladá tak práva a povinnosti až do budúca. Právo na zaplatenie náhrady tak vzniká spoluvlastníkovi až právoplatnosťou tohto rozhodnutia a len proti takto existujúcemu nároku možno namietat' započítanie. Preto kým toto právo nejestvuje, nemožno ho ani porovnávať s kritériom dobrých mravov. Pre určenie výšky primeranej náhrady spoluvlastníkovi, ktorý je zo spoluvlastníctva vylučovaný, je rozhodujúca cena spoločnej veci v čase jej vyporiadania, pričom platí, že ak v čase rozhodovania od podania znaleckého posudku uplynula dlhšia doba, je potrebné cenu aktualizovať (uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/148/2017).

30. Nárok žalobcu ako spoluvlastníka na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého spoluvlastníkovi (t.j. žalobkyni) zhodnotením jej spoluvlastníckeho podielu inými investíciami (nie na nutné opravy a údržbu) vynaloženými žalobcom vzniká pri zániku ich spoluvlastníckeho vzťahu. K zániku tohto vzťahu môže dôjsť jeho zrušením a vyporiadaním rozhodnutím súdu podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka <., ale aj prevodom (predajom alebo darovaním) spoluvlastníckeho podielu ktorýmkoľvek z týchto spoluvlastníkov (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo/599/1999 <.).

31. V prípade širšieho vyporiadania je však žiaduce, aby o žalobe na takéto vyporiadanie súd rozhodol samostatným výrokom, pričom z procesného hľadiska ide o výrok so samostatným základom, ktorý môže nadobudnúť právoplatnosť nezávisle od výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva a jeho vyporiadania v užšom zmysle. Súdna prax (za splnenia procesných predpokladov podľa § 131 a § 147 CSP) umožňuje súdu vykonať vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle, teda rozhodnúť aj o vydaní bezdôvodného obohatenia v prípade vzniknutého zhodnotením spoluvlastníckeho podielu jedného zo spoluvlastníkov inými investíciami (nie na nutné opravy a údržbu) do spoločnej nehnuteľnosti. Pričom nie je vylúčené, aby si tieto nároky oprávnený spoluvlastník uplatnil žalobou voči spoluvlastníkovi i po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v užšom zmysle v samostatnom konaní.

32. Žalobkyňa sa žalobou okrem zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva so žalovaným k nehnuteľnostiam (byt č. 2 nachádzajúci sa na poschodí 0, vchod 0, bytového domu so súpisným číslom 989 na parcele registra "C" parc. č. 734/50 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 369 m² s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na spoluvlastníckom podiele na pozemku v podiele 9220/100 000 - in v pomere k celku a nebytový priestor č. 2 nachádzajúci sa na poschodí 0, vchod 0 bytového domu so súpisným číslom 989 na parcele registra "C" parc. č. 734/50 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 369 m² s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckemu podielu na pozemku v podiele 2260/100 000 - in v pomere k celku), ktorých so žalovaným boli podielovými spoluvlastníkmi, každý v 1-ici, ktoré spoluvlastnícke

podieľy nadobudli na základe kúpnej zmluvy (označená v odseku 23 - Dodatok ku kúpno-predajnej zmluve zo dňa 17.1.2012), za kúpnu cenu 40.000,- Eur, z ktorej kúpnej ceny zaplatila žalobkyňa predávajúcim sumu 31.700,- Eur. Podielové spoluvlastníctvo strán bolo právoplatne zrušené okresným súdom dňa 24.11.2016. Žalobkyňa sa domáhala okrem iného od žalovaného zaplata (pôvodne) sumy 12.900,- Eur, po zohľadnení čiastočného späťvzatia sumy 8.450,- Eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa sa tak domáha vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle zohľadnením investícií vložených do spoluvlastníckeho podielu žalovaného.

33. Vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva a má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/205/2009 <.). V danom prípade totiž žalobkyňa požaduje (uplatňuje) plnenie, ktoré predstavuje rozdiel v zaplatenej kúpnej cene za predmetnú nehnuteľnosť podielovými spoluvlastníkmi a v takom prípade jedným zo základných predpokladov úspešnosti podanej žaloby je aktívna legitímácia žalobkyne. Len, ak je daná aktívna legitímácia žalobkyne, môže byť žalobkyňa v konaní úspešná. Pokiaľ totiž nie je daná aktívna legitímácia žalobcu na uplatnenie žalovaného nároku, jediným procesným dôsledkom nedostatku aktívnej legitímácie je meritórne rozhodnutie, spočívajúce v zamietnutí žaloby.

34. Súd prvej správne posúdil preskúvaný nárok žalobkyne za nárok, ktorý možno vyporiadať v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva, žalobkyňa svedčí aktívna vecná legitímácia v tomto spore, preto námietka žalovaného, ktorý sa týmto názorom nestotožňuje, neobstoí.

35. Odvolací súd poukazuje na to, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané a stranami ani nebolo spochybnené, že strany sa stali podielovými spoluvlastníkmi k nehnuteľnostiam, ktorých podielové spoluvlastníctvo bolo právoplatne zrušené dňa 24.11.2016, že o nadobudnutie nehnuteľností sa pričínala v prevažnej miere finančnými prostriedkami žalobkyňa, keď z kúpnej ceny 40.000,- Eur (ktorá nebola medzi stranami sporná) uhradil sumu 31.700,- Eur (formou hypotekárneho úveru) a žalovaný podľa vykonaného dokazovania mal zaplatiť sumu 6.500,- Eur (čo nespochybnila ani žalobkyňa), napriek tomu, že nadobudli rovnako veľké spoluvlastnícke podieľy v 1-ici. Žalovaný odvolaním nespochybnil záver okresného súdu o tom, že neuniesol dôkazné bremeno o tom, že na nadobudnutie spoločnej veci vynaložil sumu 8.300,- Eur.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené by však nebolo postačujúce len také vyporiadanie zrušovaného podielového spoluvlastníctva strán, aby došlo po pridelení spoluvlastníckeho podielu žalovaného žalobkyňa s tým, že žalobkyňa vznikla povinnosť žalovanému vyplatil hodnotu jeho spoluvlastníckeho podielu teda bez zohľadnenia širších súvislostí, nakoľko by tým došlo k neprimeranému a najmä k neoprávnenému zhodnoteniu spoluvlastníckeho podielu žalovaného, ktorý pre nadobudnutie jeho spoluvlastníckeho podielu vynaložil prostriedky len v hodnote 6.500,- Eur a zvyšnú časť žalobkyňa, ktorá tak jeho spoluvlastnícky podiel svojimi investíciami do kúpy bytu zhodnotila. Nemožno sa stotožniť s názorom žalovaného, že pri vyporiadaní v širšom slova zmysle by malo ísť zo strany žalobkyne o investície týkajúce sa zhodnotenia nehnuteľnosti ako takej po jej nadobudnutí, t.j. počas podielového spoluvlastníctva. Tým by došlo k majetkovému prospechu žalovaného na úkor žalobkyne a k vyporiadeniu v rozpore s dobrými mravmi. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, musí byť vykladané a uplatňované v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Prostredníctvom tohto zákonného ustanovenia a pri prerokovaní a rozhodovaní občianskoprávnej veci, ktorá sa dotýka základných práv a slobôd, sa umožňuje dosiahnuť s ohľadom na jej konkrétne okolnosti rovnaký cieľ a účel, aký sleduje Ústava Slovenskej republiky, t.j. spravodlivú rovnováhu medzi ochranou legitímneho cieľa vo verejnom záujme a zaručenými základnými právami a slobodami jednotlivca.

37. Žalobkyňa sa nedomáhala preskúvaným nárokom vydania bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v zaplata časti hypotekárneho úveru, preto poukaz žalovaného na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/253/2012 v danej veci neobstoí.

38. Odvolací súd sa stotožnil s vyčíslením priznaného nároku, keď súd prvej inštancie akceptoval vyčíslenie žalobkyne, ktorá pri výpočte žalovanej sumy 8.450,- Eur postupovala tak, že táto predstavuje rozdiel sumy 14.950,- Eur ako 1 všeobecnej hodnoty určenej znalcom v znaleckom posudku č. 98/2014 vo výške 29.900,- Eur a sumy uhradenej žalovaným na kúpnu cenu vo výške 6.500,- Eur.

39. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

40. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (ods. 1). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (ods. 2).

41. Základným inštitútom premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta OZ). Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky bezdôvodného obohatenia a pod. (por. rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 145/2007 z 24.10.2005).

42. V prípade premlčania práva pri bezdôvodnom obohatení je v ustanovení § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka stanovená dvojitá kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna premlčacia doba je dvojiročná, objektívna premlčacia doba je buď trojiročná, keď bezdôvodné obohatenie vzniklo z neúmyselného konania (z nedbanlivosti) alebo desaťročná, ak bezdôvodné obohatenie bolo spôsobené úmyselne. Ich začiatok je stanovený samostatne; kým subjektívna premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodiť vznik bezdôvodného obohatenia a to, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, pri objektívnej premlčacej dobe je pre začiatok jej plynutia rozhodujúci deň, kedy skutočne (fakticky) došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Obe premlčacie doby sú nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca a ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby však platí zásada, že lehota so subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr ako lehota s objektívne stanoveným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou.

43. Vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia vzniknutého na strane žalovaného sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že na nárok žalobkyne nie je premlčaný podľa § 107 Občianskeho zákonníka, keďže takýto nárok vzniká až zánikom podielového spoluvlastníctva, v danej veci dňa 24.11.2016, kedy bolo podielové spoluvlastníctvo strán právoplatne zrušené a vyporiada. Odvolací súd tak ako aj žalovaný v konaní, poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo/12/2011, podľa ktorého, právo na vydanie neoprávneného majetkového prospechu vo výške zhodnotenia podielu druhého spoluvlastníka v súvislosti so zánikom podielového spoluvlastníctva, sa premlčí v dvojiročnej premlčacej dobe podľa § 107 Občianskeho zákonníka od zániku tohto spoluvlastníctva. Pričom súd prvej inštancie sa týmto riadil, keďže podielové spoluvlastníctvo zaniklo dňa 24.11.2016 a aj v prípade akceptovania názoru žalovaného, že žalobkyňa si prvýkrát uplatnila svoj nárok podaním zo dňa 12.3.2018, svoj nárok uplatnila včas. S ohľadom na uvedené neobstojí poukaz žalovaného na to, že žalobkyňa o tom, že žalovaný zaplatil nižšiu sumu za svoj spoluvlastnícky podiel už uzavretím kúpnej zmluvy neobstojí. Odvolací súd tu ešte poukazuje na to, že už podaním zo dňa 26.10.2015, ktoré okresný súd najskôr posúdil ako neúplné, sa žalobkyňa domáhala širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ktoré následne v odvolaní zo dňa 18.1.2016 doplnila tak,

že sa voči žalovanému domáha zaplattenia sumy 12.600,- Eur v rámci širšieho vyporiadania. Pričom uvedený nárok špecifikovala ďalšími podania zo dňa 10.11.2017, 12.2.2017, 12.3.2018.

44. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku, žalobca môže vziať žalobu späť.

45. Podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

46. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

47. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

48. Späťvzatie žaloby je prejav žalobcu, ktorým voči súdu vyhlasuje, že žiada súd, aby o jeho žalobe v rozsahu vymedzenom v tomto prehlásení ďalej nejednal a nerozhodoval. Pokiaľ je takýto prejav žalobcom, t.j. pánom sporu, uskutočnený, súd konanie zastaví v rozsahu, na ktorý sa späťvzatie žaloby vzťahuje. Iba výnimočne, ak žalobca vezme žalobu späť, súd konanie nezastaví. Ak nejde o prípady uvedené v § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku je to tak iba v prípade, ak žalovaný so späťvzatím žaloby nesúhlasí z vážnych dôvodov. Ak už súd začal predbežné prejednanie sporu podľa § 168 CSP alebo pojednávanie, vyžaduje sa k späťvzatiu žaloby aj súhlas žalovaného. Tento súhlas býva pravidlom, no s ohľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu môže mať žalovaný záujem na autoritatívnom rozhodnutí súdu, a teda so späťvzatím žaloby nemusí súhlasiť. Ak by súd posúdil tieto dôvody za vážne, konanie nezastaví. O nezastavení vydá súd uznesenie, proti ktorému je prípustné odvolanie.

49. Dôkazné bremeno existencie spomínaných vážnych dôvodov v konaní nesie žalovaný. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu vážne dôvody, Civilný sporový poriadok túto otázku nerieši, preto treba vychádzať z toho, že posudzovanie vážnosti dôvodov je výlučne vecou voľnej úvahy a hodnotiaceho úsudku súdu. Tie však nie sú svojvoľné, pretože súd pri posudzovaní závažnosti dôvodov berie na zreteľ jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a povahu uplatňovaného nároku a hodnotí predovšetkým možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi stranami a dopad na postavenie strán, najmä žalovaného, s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov (rozhodnutie pod sp. zn. 4 Cdo 136/2010).

50. Podľa § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

51. Novinkou v právnej úprave je tiež ustanovenie § 146 ods. 2 CSP, podľa ktorého súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. V týchto prípadoch je teda irelevantné, či sa už začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, ako aj to, či vedú žalovaného k jeho nesúhlasu vážne dôvody.

52. Odvolací súd sa s námietkou žalovaného, že prvoinštančný súd rozhodol v rozpore s § 146 ods. 2 Civilného sporového poriadku, čím žalovaného obral o jeho procesné práva, nestotožnil. Naopak mal zo to, okresný súd v súvislosti s čiastočným zastavením konania (II. výrok) správne aplikoval § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 CSP, keď na danú vec nemožno aplikovať § 146 ods. 2 CSP, na ktorý poukázal v odvolaní žalovaný. Ustanovenie § 146 ods. 2 CSP možno aplikovať na prípady, keď určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (napr. iudicium duplex t. j. konanie v ktorom majú strany tak postavenie žalobcu ako aj postavenie žalovaného. Typickým konaním je konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva), čo však zjavne nie je tento prípad. So záverom okresného súdu, že dôvod uvedený žalovaným, že má za to, že žalobkyňa zmenila žalobu, nie je vážnym dôvodom sa odvolací súd stotožnil, s právne uzavrel aj, že žalovaný neuviedol žiadny dôvod, pre ktorý má záujem, aby o časti späťvzatého nároku ďalej okresný súd konal. Okresný súd správne posúdil podanie žalobkyne zo dňa 12.3.2018 ako (čiastočné) späťvzatie žaloby a to podľa obsahu (124 ods. 1 CSP), keď žalobkyňa

aj výslovne uviedla, že navrhuje čiastočné späťvzatie. Záver okresného súdu o tom, že na strane žalovaného nie sú vážne dôvody pre pokračovanie v konaní je v súlade aj s názorom Najvyššieho súdu SR (obdobne uznesenie sp. zn. 4Cdo 136/2010). Odvolací súd poukazuje aj na to, že aj (čiastočný) zastavením konania dosiahol žalovaný to, čo žiadal zamietnutím preskúmaného nároku.

53. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

54. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

55. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

56. Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil rozsudok, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím splnil zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd sa v rozsahu postačujúcom pre správne rozhodnutie vo veci samej vysporiadal s námietkami žalobcu a jeho právnu argumentáciu. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade neobstojí ani námietka žalobcu, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný s ohľadom na už vyššie uvedené. Zo strany súdu prvej inštancie podľa odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu a to k absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami (§ 220 ods. 2 CSP) vo vzťahu k odôvodneniu vyhovie žalobe. Zároveň podľa odvolacieho súdu teda nedošlo ani k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď rozhodnutie okresný súd fakticky v relevantných záveroch riadne právne aj vecne odôvodnil na strane 6 až 9.

57. Žalovaný namietal, že bol úspešný vo väčšej časti konania (uvedené však bližšie nešpecifikoval). Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

59. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

61. Rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v zmysle § 239 a nasl. CSP, o ktorej rozhodne sudca súdu prvej inštancie. Rozhodnutiu sudcu o sťažnosti je konečné, bez možnosti ďalších opravných prostriedkov.

62. V ustanovení § 255 CSP sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 255 CSP náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch strán vo veci a od úspechu strany odčítať jej neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má strana právo, aby mu druhá strana nahradila pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhej strane, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

63. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale z procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol v meritórnom konaní úspešný alebo nie. Preto ak žalobca zobral žalobu späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska platí, že žalobca zavinil zastavenie konania.

64. V tejto súvislosti je dôvodné prihliadnuť aj na ustálenú rozhodovaciu prax. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo/225/2010).

65. Ak nie je preukázané, že späťvzatie bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu (žaloby) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 14.9.2011, sp. zn. 7MCdo/4/2010).

66. V súvislosti s náhradou trov konania okresný súd uzavrel, že žiadna zo strán nebola v konaní úspešná v celom rozsahu (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 10/2012). Ďalej že žalobkyňa sa žalobou domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva s tým, že byt a pôvodne aj garáž budú prikázané do jej vylúčeného vlastníctva, tiež žiadala od žalovaného zaplatať polovicu výdavkov súvisiacich s užívaním bytu a vrátenie všetkých kľúčov, v ktorej časti zobrala žalobu späť a konanie bolo v tejto časti zastavené. Žalovaný súhlasil s prikázaním nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobkyne a žiadal (vzájomným návrhom), aby bola žalobkyňa zaviazaná k úhrade náhrady, ktorú sumu následne v konaní menil (najprv rozšíril nárok, potom zobral z časti späť), a to s ohľadom na výsledky znaleckého dokazovania. Žalobkyňa v priebehu konania zobrala žalobu čiastočne späť aj v časti vyporiadania garáže (konanie v tejto časti zastavené) a uplatnila nárok z titulu širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Žalobkyňa bola úspešná v odvolacom konaní ohľadne odmietnutého podania v časti širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva a ďalej okresný súd konal o nároku 12.600,- Eur. Ohľadne tohto nároku bola žalobkyňa úspešná, pričom vo zvyšnej časti 4.150,- Eur zobrala žalobu späť. Žalobkyňa bola úspešná vo výroku, ktorým súd prikázal byt do jej výlučného vlastníctva (snažila aj o mimosúdne urovanie č.l. 145) a v časti odvolania ohľadne nároku na širšie vyporiadania. Späťvzatie

žaloby a následné zastavenie konania v predmetných častiach je nutné pripísať zavineniu žalobkyne. Vzhľadom k tomu, že stanovenie všeobecnej hodnoty bytu bolo závislé od znaleckého dokazovania, okresný súd pri rozhodovaní o základe nároku na náhradu trov konania nepripísal čiastočné späťvzatie vzájomnej žaloby zavineniu žalovaného, a teda v časti peňažnej náhrady za spoluvlastnícky podiel je nutné pripísať úspech žalovanému. Obe strany boli čiastočne úspešné, preto okresný súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (III. výrok).

67. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, pričom nehnuteľnosti navrhla prikázať do svojho výlučného vlastníctva a žalovanému uložiť zaplatiť hodnotu podielu vo výške 19.100,- Eur. Žalovaný súhlasil s návrhom žalobkyne na zrušenie a prikázanie, pričom najskôr (podanie na čl. 117) uviedol výšku podielu 11.000,- Eur, následne podaním (na čl. 158) výšku podielu 20.000,- Eur. Všeobecná cena vyporiadanych nehnuteľností bola stanovená až v priebehu konania na základe znaleckého posudku č. 98/2014 zo dňa 5.9.2014, ktorý vypracoval znalec, a ktorý stanovil všeobecnú hodnotu vyporiadavaných nehnuteľností na sumu 29.900,- Eur. Na základe takto určenej všeobecnej hodnoty vyporiadavaných nehnuteľností okresný súd rozhodol o povinnosti žalobkyne vyplatiť náhradu za vyporiadavaného spoluvlastníckeho podielu k vyporiadavaným nehnuteľnostiam v sume 14.950,- Eur. Vychádzajúc zo súdnej praxe pri rozhodovaní o trovách konania účastníkov v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (viď napr. R 54/1973) pri rozhodovaní o náhrade trov konania, ak súd vyhovel návrhu a zrušil podielové spoluvlastníctvo spôsobom, ktorý bol navrhovaný, najmä ak sa odporcovia bránili alebo navrhovali, a to neúspešne, iný spôsob vyporiadania, niet v zásade prekážok, aby súd použil ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a aby žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania. Vychádzajúc z okolností prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania strán v časti zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je dôvodné aplikovať ust. § 255 ods. 2 CSP, tak ako to uzavrel aj súd prvej inštancie. V danom prípade odvolací súd poukazuje na to, že obe strany boli aj ohľadom tohto nároku čiastočne úspešné a čiastočne neúspešné, nakoľko súd prvej inštancie pri určovaní finančnej náhrady z vyporiadavaného majetku nevyhovel v celom rozsahu ani žalobkyňi ani žalovanému, naopak pri určovaní finančnej náhrady vychádzal zo záverov v konaní vyhotoveného znaleckého posudku. Ohľadom nároku žalobkyne na zaplatenie polovice výdavkov súvisiacich s užívaním bytu a vrátenia kľúčov bola neúspešná žalobkyňa, ako aj ohľadom nároku na vypratanie garáže (v odvolacom konaní), keďže zaviniła zastavenie konania ohľadom týchto nárokov (§ 256 ods. 1 CSP). Naopak ohľadom nároku na širšie vyporiadanie bola žalobkyňa úspešná (v odvolacom konaní bol prvý rozsudok súdu prvej inštancie ohľadom tohto nároku zrušený a vrátený na ďalšie konanie a nové rozhodnutie). Následne ohľadom nároku za zaplatenie sumy 12.600,- Eur (širšie vyporiadanie) bola žalobkyňa úspešná na súde prvej inštancie v sume 8.150,- Eur (§ 255 ods. 1 CSP) a neúspešná v sume 4.150,- Eur, ktorú zobrala späť (§ 256 ods. 1 CSP). S ohľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že ani jedna zo strán nedosiahla celkom v konaní to čo žiadala, teda každá zo strán v nadväznosti na vyššie uvedené dosiahla iba čiastočný úspech, preto aj odvolací súd považoval za spravodlivé, aby si každá strana znášala trovy ňou v konaní vynaložené sama, preto postupom podľa § 387 napadnutý III. výrok ako vecne správny potvrdil.

68. Náklady na znalecké dokazovanie nariadené v konaní boli hradené z časti z preddavku zloženého žalobkyňou a z časti z prostriedkov štátu, nakoľko žalovaný nezložil preddavok na trovy dôkazu. V konaní vznikli trovy štátu vyplatením znaleckého, keď uznesením č. k. 11C/133/2014-297 zo dňa 5.5.2017 bolo znaleckej organizácii priznané znalečné v sume 2.073,41 eura, ktoré bolo vyplatené v sume 300,00 eur z preddavku zloženého žalovanou a v sume 1.773,41 eura z rozpočtových prostriedkov súd a uznesením č.k. 11C/133/2014-404 zo dňa 29.09.2017 bolo znaleckej organizácii priznané znalečné v sume 165,13 eura, ktoré bolo vyplatené z rozpočtových prostriedkov súdu.

69. Trovy štátu s účinnosťou do 30.6.2016 upravovalo ustanovenie § 148 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého mal štát podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Občiansky súdny poriadok bol s účinnosťou od 1.7.2016 zrušený s tým, že ho nahradil nový procesný poriadok zákon č.160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý trovy štátu neupravuje. Súd prvej inštancie preto, rozhodujúc o trovách štátu, rozhodol podľa čl. 4 ods. 1 CSP (analogia legis) v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, keď vo výroku IV. rozsudku priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči stranám. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania štátu aplikoval súd rovnaké východiská ako pri rozhodovaní o náhrade trov konania strán sporu, uvedené vyššie, t.j. pomer ich úspechu a neúspechu (čiastočný úspech strán).

70. Súd prvej inštancie IV. výrokom (závislý výrok) priznal štátu právo na náhradu trov konania v celom rozsahu voči stranám, vzhľadom na čiastočný úspech oboch strán, s ktorým sa odvolací súd stotožnil a postupom podľa § 387 CSP tento potvrdil.

71. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

72. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sporovej strany, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

73. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

74. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nie je možné napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).